

М. А. Богдан Трифуновић
Градска библиотека „Владислав Петковић Дис“, Чачак
btrifunovic@gmail.com

УДК 02:061.2(100)“2009”

ALA и IFLA 2009: Упоредни приказ годишњих конференција

Сажетак

Рад је заснован на искуству аутора са две највеће библиотечко-информационе конференције у свету – годишње конференције Америчког библиотечког удружења (ALA) и Светског библиотечко-информационог конгреса IFLA (WLIC IFLA). Ове две конференције анализирани су са аспекта статистичких података (број учесника, излагача, програма), као и личног утиска о организацији, квалитету програма, сесија и предавача.

Кључне речи:

ALA, IFLA, конференције, приказ, статистика

Америчко библиотечко удружење (American Library Association)¹ највеће је и најорганизованије национално удружење професионалаца библиотечко-информационе делатности у свету.² ALA је основана 1876. године на скупу библиотекара у Филаделфији, мада је традиција годишње конференције која окупља библиотекарке из земље и иностранства у САД започета још раније.³ У 2009. години, годишња конференција ALA-е одржана је у Чикагу између 9. и 15. јула и принцип је да сваке године други град буде домаћин, довољно велики да може да пружи инфраструктуру и смештајне капацитете и до 30.000 регистрованих учесника. По броју учесника, ALA је највећа библиотечка конференција (ове године Чикаго је имао рекордних 22.762 регистрованих учесника)⁴, док више стотина страних учесника потврђује утисак да ALA по значају далеко превазилази националне оквире из којих проистиче.

ALA конференција се одржавала на сајмишту Чикага (McCormick Place West) и у неколико хотела у центру града, што је за аутора представљало и једну од највећих мана конференције. Иако је бесплатни превоз био обезбеђен за све учеснике, велика раздаљина, саобраћајне гужве и строга сатница многобројних паралелних програма, онемогућавали су присуствовање свим планираним сесијама. Прва два дана конференције била су посвећена тзв. пре-конференцијама, ускостручним састанцима за

чију се регистрацију посебно плаћало. Пре-конференције су покривале теме каталогизације, аутоматизације или дигитализације (између осталих), као у случају пре-конференције „Дигитализација у земљама у развоју“, која је одржана 10. јула у организацији ALA канцеларије за међународне односе (ALA International Relations Office) и на којој је излагао Богдан Трифуновић из Градске библиотеке „Владислав Петковић Дис“ о стању дигитализације у јавним библиотекама Србије.⁵ Дobar пријем овог и осталих радова (примери колега из Кине, Нигерије, САД и Молдавије), уз садржајну и инспиративну дискусију, били су одличан увод у остатак програма. Изложбени део конференције отворен је 11. јула, што је био повод за стварање гужве у огромном МекКормик здању. Изложбени део ALA-е је нешто несвакидашње за стручне конференције, јер по величини (преко 42.000m²), разноврсности и сјају далеко превазилази све што је аутор до сада видео. У питању су штандови издавача, библиотека, факултета, произвођача библиотечке опреме, намештаја, архитектонских бироа, софтверских компанија, агенција за менаџмент, итд. На већини штандова постојале су наградне игре за посетиоце, уз промотивна предавања, презентације и пословне сусрете. Изложбени део је показао колико се пажње поклања комерцијалном аспекту конференције, где се библиотеке посматрају као изузетно важан тржишни сегмент за присутне компаније.

Међународна федерација библиотечких удружења IFLA (The International Federation of Library Associations and Institutions, IFLA) основана је 1927. године, као „удружење удружења“⁶ за заступање интереса библиотечких установа, услуга и њихових корисника, односно као водеће глобално удружење библиотекара. Сваке године IFLA орга-

¹ Аутор се најсрданије захваљује Амбасди САД у Београду на финансијској помоћи за присуствовање ALA конференцији у Чикагу, као и следећим институцијама и установама које су помогле одлазак на IFLA конгрес у Милану: Istituto centrale per il catalogo unico из Рима, Заједници матичних библиотека Србије и Градској библиотеци „Владислав Петковић Дис“ из Чачка.

² Невена Томић, „Улога и значај професионалних библиотекарских удружења“, *Панчевачко читалиште*, VIII, бр. 14 (2009): 108.

³ ALA организује две конференције сваке године, тзв. летње и зимско окупљање, од којих је ово друго мање по значају и броју учесника (прим. аут.).

⁴ ALA, <http://exhibitors.ala.org/> (преузето 29. 9. 2009).

⁵ Детаљније о томе на адреси <http://digital.cacak-dis.rs/digitalizacija/prezentacija-sa-ala-2009/> (преузето 29. 9. 2009).

⁶ Невена Томић, нав. дело, стр. 107.

низује Светски библиотечко-информациони конгрес (World Library and Information Congress, WLIC), у другој земљи и углавном на другом континенту. У 2009. години Милано је био изабран да угости хиљаде библиотекара из читавог света, између 23. и 27. августа. Традиционални град сајмова, Милано, био је више него адекватно место за организовање овог скупа, а нарочито Милански сајам (Fiera Milano), где су се сместили скоро сви програми Конгреса. Овогодишњи IFLA конгрес одржавао се под слоганом „Библиотеке стварају будућност: изградња на културној баштини”.⁷

Приказ IFLA 2009. конгреса почећемо освртом на економску кризу која је погодила и библиотекарство. Искусније колеге приметиле су да је изложбени део био мали, са мало излагача и малим штандовима (ни приближно ALA конференцији), док је и нешто мање од 4.000 регистрованих учесника добар резултат, чиме су се похвалили организатори, у условима кризе. За учеснике, непријатно изненађење дошло је уз сазнање да се приступ бежичном Интернету на Конгресу наплаћивао по цени од 10 евра за четири сата коришћења, што су колеге листом оциениле као прескупо и непримерено, узимајући у обзир већ високу цену регистрације. На ALA конференцији Интернет је био доступан и бесплатан на свим локацијама, уз постојање и Интернет кафеа са преко 30 рачунара и бесплатном кафом и освежењем на располагању учесницима. Можда су негативне реакције колега због скупог Интернета, на конференцији која је у великој мери посвећена јефтинијој и доступнијој информацији за све у будућности, убедиле организаторе да обезбеде бесплатан приступ последња три дана.

IFLA конгрес је показао да је у сваком погледу водеће окупљање библиотекара света. Атмосфера конгреса одговарала је његовом глобалном карактеру, за разлику од ALA конференције, која је у огромној мери национално оријентисана, али се мора признати да су америчке колеге одлично организовале пријем страних учесника – од посебног штанда за регистрацију, штанда за окупљање, одмор и освежење, до посебне сесије посвећене страним учесницима на ALA-и. Када говоримо о атмосфери, IFLA је далеко формалнији скуп, са кодексом облачења и понашања. На ALA-и је било приметно да кодекса облачења нема, па су холовима и салама пролазиле колеге и колегинице обучени у веома лежерном стилу (са папучама за плажу, рецимо), док су сваког дана уморни учесници конференције седели, лежали и спавали (!) по истим тим холовима.

DVD павиљон (издавачи електронских издања) на ALA конференцији

Посебан квалитет IFLA-е проистиче из чињенице да је читава библиотечка струка присутна на једном месту и да то пружа шансу свима да стекну увид где се налазе у односу на остале. Квалитет организације IFLA конгреса био је за нијансу бољи у односу на ALA-ин, из простог разлога што је помоћно особље на ALA-и често регрутовано из редова америчких библиотекара-волонтера, који су, као и остали, били заинтересовани да виде што више од конференције. Сесије су углавном биле са уравнотеженим и квалитетним радовима (мада је и ту било изузетака, нарочито када је у питању квалитет енглеског језика предавача). Ту морамо да издвојимо одличну сесију о дигитализацији мапа и целодневну радионицу дигитализације аудио-видео грађе, која је одржана у просторијама Италијанске радиотелевизије.⁸ Иначе је дигитализација, у различитим формама, била једна од доминантних тема овогодишњег IFLA конгреса, док је и победнички постер са постер-сесије приказивао један пројекат дигитализације из Кине.

На ALA конференцији у Чикагу укупно је било троје библиотекара из Србије, што се ипак сматра добрим резултатом, када се све околности узму у обзир. Утисак аутора је да је ALA стручни скуп који би требало посетити једном у каријери. IFLA у Милану 2009. године видела је највећу „експедицију” библиотекара из Србије последњих година, коју су чиниле колеге са Филолошког факултета у Београду, из Народне библиотеке Србије, Универзитетске библиотеке „Светозар Марковић” и јавних библиотека из Београда, Сомбора, Панчева и Чачка. Три предавања и три постера на Конгресу одлична су заступљеност домаћег библиотекарства и надамо се да ће овај тренд ићи узлазном линијом у будућности.

Конференција	Укупан број учесника	Број изложбених штандова	Простор	Цена регистрације ⁹
ALA 2009	28.941	> 1.000	> 70.000 m ²	255–380 долара
IFLA 2009	4.496	128	25.000 m ²	400–570 евра

⁸ Детаљније о томе на адреси <http://digital.cacak-dis.rs/prikazi/radionica-av-digitalizacije/> (преузето 29. 9. 2009).

⁹ Подаци се односе на цену основне котизације за учеснике из Србије, у зависности од тога када се и како учесник пријављује за конференције (прим. аут.).

⁷ IFLA, <http://www.ifla.org/annual-conference/ifla75/> (преузето 30. 9. 2009).